



STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Světový den diabetu - pozvánka na 11. listopadu

V rámci Pochodu proti diabetu, který se koná 11. listopadu v Praze na Karlově náměstí, připravil Státní zdravotní ústav spolu s partnery pro veřejnost doprovodné aktivity, které mají upozornit na význam zdravého životního stylu v prevenci diabetu. Pro návštěvníky bude od 10:30 do 17:30 na Karlově náměstí připraven stan s bohatým programem.

Podle údajů ÚZIS bylo v roce 2013 v České republice u diabetologů a praktických lékařů registrováno celkem 861 647¹ pacientů s diabetem, z toho 789 900 osob s diabetem II. typu. Na rozdíl od diabetu I. typu je diabetes II. typu preventabilní onemocnění. Přesto počet postižených diabetem II. typu každoročně narůstá. Je to zapříčiněno zejména zvyšujícím se výskytem obezity a celkově nezdravým životním stylem. Státní zdravotní ústav se dlouhodobě zabývá primární prevencí civilizačních chorob, kam patří i diabetes II. typu. **Výskyt těchto onemocnění se dá efektivně ovlivnit vhodnou životosprávou, proto Státní zdravotní ústav ve svých osvětových kampaních motivuje širokou veřejnost k dodržování zásad zdravého životního stylu. Vhodné stravovací návyky (strava bez přebytku přidaných cukrů, soli a tuků) a dostatečná pohybová aktivita (nejméně 30 minut denně) jsou klíčem ke zdraví. Jednoduchými změnami životního stylu se riziko diabetu II. typu významně zmenšuje např. podle některých studií již 30 minut rychlé chůze denně snižuje riziko diabetu II. typu o 30 procent. Přestat kouřit je v prevenci diabetu zásadní krokem. Je prokázáno, že kuřáci mají vyšší riziko vzniku diabetu než nekuřáci. Diabetici, kteří kouří jsou více ohroženi zdravotními komplikacemi např. kardiovaskulárními chorobami než diabetici nekuřáci.**

Zdravotně výchovné materiály a další informace z oblasti podpory zdraví a prevence nemocí naleznete na www.szu.cz. Bližší informace k plánovaným aktivitám podá MUDr. Marie Nejedlá, marie.nejedla@szu.cz nebo Bc. Eva Uličná, eva.ulicna@szu.cz, tel. 267 08 29 69

www.szu.cz, www.dendiabetu.cz

<https://www.facebook.com/CentrumPodporyVerejnehoZdravi/>

Diabetes v číslech a statistikách

Podle údajů ÚZIS bylo v roce 2013 ordinacemi diabetologů a praktických lékařů registrováno celkem 861 647 osob s diagnostikovaným DM. Počet osob postižených DM vzrostl oproti roku 2012 o 2,4 % a prevalence tohoto onemocnění u obyvatel České republiky tak dosahuje 8,2 %.

Léčení diabetici v diabetologických ordinacích a u PL pro dospělé



STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

V diabetologických ordinacích bylo v roce 2013 léčeno 678 935 pacientů s DM, což představuje 78,8 % z celkového počtu léčených pacientů s DM (v roce 2011 to bylo 675 237 pacientů představujících 80,3 % celkového počtu). 21,2 % bylo v péči praktických lékařů pro dospělé, přičemž pozvolně se zvyšující procento těchto pacientů je dlouhodobým trendem.

Z celkového počtu 861 647 osob léčených na DM k 31. 12. 2013 bylo 411 968 mužů a 449 679 žen. V přepočtu na 1 000 osob daného pohlaví v roce 2013 činila četnost DM 80 mužů a 84 žen. Převahu výskytu diabetu u žen lze v ČR vysvětlit průměrně vyšším věkem dožití žen a také nástupem diabetu II. typu (který tvoří převážnou většinu případů DM) převážně ve vyšším věku.

Výskyt diabetu podle typu

U převážné většiny pacientů s diabetem je diagnostikován DM II. typu (nezávislý na inzulínu). Jedná se o typické onemocnění středního a vyššího věku. K 31. 12. 2013 se v ČR léčilo s DM II. typu 789 900 osob.

Komplikace diabetu

Mezi akutní komplikace DM patří hypoglykemické a hyperglykemické stavy a jejich následky, k závažným chronickým komplikacím DM řadíme především retinopatii, nefropatii a neuropatii (nervová a cévní složka postižení). Postižení cév při DM je predispozičním faktorem pro vznik závažných kardiovaskulárních onemocnění (1).

Léčba diabetu mellitu

Léčba DM se odvíjí od typu onemocnění. U diabetiků II. typu je nedílnou součástí léčby dieta a pohybová aktivita, navíc se podle aktuálního doporučeného postupu ihned v okamžiku diagnózy onemocnění nasazuje také farmakologická léčba (6).

Podíl pacientů léčených pouze dietou v roce 2013 klesl na 13 % (14,2 % v roce 2012; 21,2 % v roce 2010; 30,8 % v roce 2004).

V roce 2013 dále pokračoval trend rostoucí prevalence diabetických onemocnění, která stoupala nad 8 % populace. Incidence tohoto onemocnění představovala 6,9 osob s nově diagnostikovaným onemocněním DM na 1 000 obyvatel ČR, srovnatelně s rokem 2012. Počet evidovaných chronických diabetických komplikací činil 251 712.¹



¹ÚZIS ČR, Aktuální informace č. 2/2015 strana 1

Zdrojem dat pro tuto aktuální informaci byl roční výkaz o činnosti zdravotnických zařízení A (MZ) 1-01 pro obor diabetologie za rok 2013. Vyplnila ho pracoviště diabetologie a praktičtí lékaři, kteří prováděli léčbu diabetických pacientů.